

De kleur van thee

HANNAH TUNNICLIFFE

*De
kleur van thee*

the house of books

Oorspronkelijk titel

The Color of Tea

Uitgave

Scribner, a division of Simon & Schuster Inc., New York

Copyright © 2012 by Hannah Tunnicliffe

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2013 by The House of Books,
Vianen/Antwerpen

Vertaling

Parma van Loon

Omslagontwerp

Wil Immink Design

Omslagdia's

Portret: © Yolande de Kort / Trevillion Images

Macarons: Thinkstock

Auteursfoto

Laura Lee Gerwing

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 4140 9

ISBN 978 90 443 4141 6 (e-book)

D/2013/8899/154

NUR 302

www.thehouseofbooks.com

www.hannahtunnicliffe.com

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Matt,
ik vond je en nu weet ik

Inhoud

Proloog 11

L'Arrivée - de aankomst 13
Zoete, rokerige karamel
met een vulling van gezouten room

Remède de Délivrance - redmiddel 22
Eetbare viooltjes met een vulling
van zwarte bessen met room

La Ville Lumière - de lichtstad 37
Parijse crêpes met banaan
en hazelnootchocoladeganache

La Poudre à Canon - buskruit 53
Groene thee met
botercrème van gezoete mandarijnen

Une Petite Flamme - een klein vlammetje 64
Espresso met bitterechocoladeganache
gedecoreerd met bladgoud

Un Bon Début - een goed begin 74
Kokosnoot
met passievruchtcrèmevulling

Raiponce - Repelsteeltje 88
Bergamot en kardemom met
wittechocoladeganache

L'Espoir - hoop 101
Provençaalse lavendel met een
botercreme van zoete vijgen

Un Peu de Bonté - een beetje vriendelijkheid 103
Watermeloen met roomvulling

Rêve d'un Ange - droom van een engel 110
Witte chocola met een zweem
van citroenschil en kaneel

Coeur Curatif - helend hart 130
Stukjes framboos
geïnjecteerd met frambozengelei

Le Dragon Rouge - de rode draak 145
Drakenfruit gevuld met
botercreme met een vleugje citroengras

Cirque - circus 147
Limoen met chocoladeganache
bestrooid met suiker met sinaasappelsmaak

La Fièvre - de koorts 162
Roos met bittere chocola en
pittige gemberganache

Brise d'Été - zomerbries 175
Yuzu (citrusvrucht) met zwarte kersenvulling

Saison Orageuse - stormachtig seizoen 192
*Citroen en gember gevuld met
bruine boter crème*

Verre de Mer - zee glas 207
Pistache met vulling van boter crème

Une Vie Tranquille - een rustig leven 213
Ananas met butterscotchganache

Dardon - vergifffenis 224
Pruimen en hibiscus met chocoladeganache

Thé Pour Deux - tea for two 240
*Bitterechocoladeganache
geïnjecteerd met Earl Grey*

Un Petit Phénix - een kleine feniks 250
Kaneel met donkere chili-chocoladeganache

La Foi - vertrouwen 259
*Wilde aardbeien gevuld met
rodegrapefruitboter crème*

Drenez ce Baiser - neem deze kus 268
Honingraat met melkchocoladeganache

Les Soeurs - de zussen 282
Pepermunt met bitterechocoladeganache

Le Retour - de terugkeer 293
Mangotaart met botercrèmevulling

La Môme Diaf - de kleine mus 302
Peer en kastanje met
botercrème en een vleugje Poire Williams

La Promesse - de belofte 318
Orange Pekoe bestrooid met goudstof en met
een vulling van mascarpone met rozengelei

Epiloog 326
Macarons 330
Dankbetuigingen 331
Voor de leesclub 333

Proloog

W e arriveerden in Macau aan het eind van het Jaar van het Gouden Zwijn. Blijkbaar komt een Gouden Zwijn-jaar maar eens in de zestig jaar voor, en brengt het geluk. Dus toen we in Macau kwamen om er te gaan wonen, tegen het eind van dat Gouden Zwijn-jaar, dansten er dikke, roze varkentjes in reclamecampagnes, hingen er glinsterende cartoonvarkentjes in Chinese pyjama's in de plaatselijke bakkerij en waren er kleine gouden varkentjes te koop in het postkantoor. Al die varkentjes om me heen werkten vertroostend, met hun dikke snoet en olijke grijns. *Welkom in Macau*, knorden ze. *Je zult het hier naar je zin hebben. Dat hebben wij ook.* Ik was bereid al het geluk te accepteren dat een gouden zwijn me kon bezorgen.

Macau: de stompe neus van China, een schiereiland en twee eilanden, met elkaar verbonden als een ketting met drie rijen kralen. Al het langzamerhand omhooggekomen zand en slik hebben de zee ertussen bijna overwoekerd. Opgeslokt, zoals bijna alles in Macau, door de vooruitgang. De vooruitgang en het gokspel. Dit kleine landje, niet meer dan achtentwintig vierkante kilometer, eens een slaperige Portugese buitenpost, is de enige plaats in China waar je een munt in een gleuf kunt stoppen of een fiche kunt deponeren op niervormige gazons van zacht, groen vilt. Het Vegas van het Oosten. Felle lichten, kleine stad, snel verdiende contanten.

We stapten van de veerboot uit Hongkong op 8 januari 2008.

Die datum voelde goed. Een nieuwe start, een schone lei, een goed begin. We kwamen aan met koffers vol lichte, fleurige kleren, gewoonlijk gereserveerd voor de korte maar verleidelijke Britse zomer. We waren een en al naïef optimisme over het avontuur van ons nieuwe leven. Mijn Australische echtgenoot en zijn blozende Engelse roos. Simpele zielen die we waren.

Die winter in januari was in meer dan één opzicht bitterkoud. Het was een van de koudste winters die men zich kon herinneren, en we bevroren bijna in onze dunne, zomerse kleren. Elke ochtend had de lucht een melkwitte kleur. Het appartement had geen centrale verwarming, en het duurde een tijdje voor we beseften dat we een luchtdroger nodig hadden. De muren begonnen tot bloei te komen met een donkere schimmel, die zich verspreidde als een opkomende blauwe plek, en 's avonds waren mijn vingers gevoelloos. Het was het soort vochtige kou dat diep in je botten doordringt en van geen wijken weet.

Dit is waar ik zal beginnen. Met ons leven in die koude maand, voordat het Jaar van de Rat begon. Toen we de werkelijkheid niet langer konden ontvluchten; toen het leven ons achtervolgde en ons wist te vinden. Het volgde ons de hele weg van Melbourne naar Londen, van Londen naar Macau. Al dat geren, en toch werden we ontdekt, konden we ons niet langer verstoppen in de zinloze details van ons leven – wie maakt het ontbijt klaar en wil je eraan denken bij de stomerij langs te gaan?

Het werd tijd om mijn eigen leven te vinden. Om iets te maken van niets. Het eind van de hoop maar ook het begin ervan.

L'Arrivée - de aankomst

*Zoete, rokerige karamel
met een vulling van gezouten room*

Dit is het soort uitstapje dat mijn moeder graag maakte. In een bus stappen in een vreemde plaats; de taal één stroom van nietszeggende nonsens, het scenario nog verbijsterender; helemaal alleen, op de rijen omgedraaide en starende gezichten na. Ze zou het prachtig vinden. Donkere ogen turend naar het rode haar en de blanke huid. De warme, opeengepakte lijven die achtereeloo tegen elkaar aanstoten terwijl de wielen littekens maken in de geteerde weg. Ik daarentegen ben zenuwachtig en voel me een beetje zeeziek, klamp me vast aan mijn handtas en mompel nutteloze verontschuldigungen in het Engels omdat ik de weg versper. Ik voel me, zoals Pete zou zeggen, als een overtollige sukkel op een bruiloft.

Macau wordt door het groezelige raam omlijst. We rijden over de brug van het eiland Taipa naar het schiereiland, alsof we regelrecht de witte, mistige lucht binnenrijden. De bus stopt verschillende keren, remt op het laatste ogenblik, zodat de mensen als kegels over elkaar heen tuimelen. Niemand klaagt. We komen langs het Lisboa-casino, geschilderd in de oranje kleur van een slechte cocktail, met ronde ramen in de stijl van de jaren zestig. Dan het fonkelende nieuwe Grand Lisboa, dat uit de grond om-

hoog lijkt te rijzen in de vorm van een ananas, waarvan de hoe-kige kroonbladeren hoog in de lucht uitwaaieren. De bol aan de onderkant licht op als een groot convex televisiescherm, waarop advertenties, vissen, rollende munten en speciale aanbiedingen voorbijflitsen. Passagiers stappen uit, in identieke witte overhemden en zwarte broeken. Als ze zich langs me heen dringen, klem ik mijn handtas stevig tegen me aan, voel de vierkante hoeken van mijn reisgids tegen mijn ribben drukken.

Zigzaggend rijden we het centrum van de stad in, de wegen worden smaller en moeilijker berijdbaar. De meeste panden zijn oude flatgebouwen, grauw van ouderdom; donkere vlekken druppen van kozijnen, en verbleekte kleren zijn zorgvuldig opgehangen aan miniwaslijnen. Bromfietsen schieten als wespen door het verkeer, terwijl mannen op het trottoir zitten en noedels slurpen uit plastic kommen. Ze heffen nauwelijks hun hoofd op bij het lawaai: oprispingen van uitlaatpijpen, claxons van auto's, de metalen protesten van remmen. Het weer slaat eindelijk om. De temperatuur gaat vandaag langzaam omhoog. De vrieskou verdwijnt. Ik doe mijn sjaal af en prop hem in mijn tas. Ik hoop San Malo te bereiken, maar omdat ik geen Kantonees spreek, kan ik niemand de weg vragen. In elk geval kan ik er zeker van zijn dat niemand zal proberen een gesprek met me aan te knopen. Dat is mooi meegenomen.

Ik houd mijn hoofd naar het raam gedraaid, zoek naar de oriëntatiepunten waarover ik heb gelezen. We draaien een wijk in waar zwart-witte Portugese straatkeien in uitgekiende krullen en golven zijn gerangschikt. Er staan historische panden in plaats van flatgebouwen en fonkelende casino's. Roomwitte sierlijsten, zuurstokroze of citroengele gevels – de kleuren van paaseieren. Minder helder dan op de foto's in het boek, maar herkenbaar.

'San Malo!' roept de chauffeur, en ik spring overeind, bots tegen mensen die naar de kleur van mijn haar staren in plaats van me in de ogen te kijken.

Wat volgt is een gedrang van toeristen; elke groep heeft tassen

vol souvenirs bij zich en volgt een man of vrouw met een breedgerande hoed die met een gele vlag zwaait. Ik kan over de menigte heen kijken, deinende donkere hoofden ter hoogte van mijn kin. Ik heb Pete beloofd dat ik vandaag het appartement zou verlaten om de stad te gaan verkennen waarin we nu wonen. Mijn excuus om binnen te blijven was dat ik moest wachten op de levering van onze banken, die vreemd genoeg niet met de rest van onze meubels waren bezorgd. Maar we weten allebei dat dat niet is waarop ik zit te wachten. Eerder in de week had hij me betrappt in de badkamer, waar ik zat te lezen in *Wat te doen als je in verwachting bent*, diep weggezonden in het hete water van het bad. Hij had zich bliksemsnel omgedraaid en gedaan alsof hij niets gemerkt had. Met zijn lichtbruine ogen van me afgewend, had hij achteloos gesuggereerd dat ik eens wat bezienswaardigheden moest gaan bekijken, wat ‘frisse lucht moest happen’. Nu realiseer ik me dat ik er zo aan gewend ben geraakt me schuil te houden in het appartement – anoniem te zijn – dat al die mensen en aandacht me te veel worden. Ik glip een zijstraat in, weg van het gepraat en gewoel en alle bekijks, en probeer de tempel te vinden die in mijn reisgids vermeld staat.

Korte tijd later sta ik voor hoge houten deuren, waarop twee krijgshaftige goden zijn geschilderd, met uitpuilende ogen en lange, wapperende, krullende baarden. Het lawaai van de massa klinkt hier gedempt, de zwart-witte straatstenen zijn vervaald en afgebrokkeld. Het lijkt alsof mijn voeten de weg al kennen, zo gemakkelijk brengen ze me naar binnen. Ik blijf staan bij een goed verzorgde boom in een pot bij de ingang. De naalden van de boom trillen. Slierten wierook zweven door de deuren naar buiten, en ik loop de smalle trap op terwijl mijn hoofd en hart nog aarzelen. De ruimte binnen is donker en gevuld met beelden en goud, fruit en schilderijen. Kaarsen druipen honingkleurige was op de betonnen vloer. Boven mijn hoofd brandt wierook, die in dikke saffraankleurige spiralen als vreemde gouden slangen van het plafond omlaag kronkelt. Een kat schiet plotseling langs me

heen, een lapjeskat, zwart, rossig en wit. Ik slaak een kreet en de kat draait zich om en kijkt me aan. Binnen hoor ik iemand zachtjes lachen.

‘Het is Molly maar. Ze woont hier.’ De taal is Engels, maar de stem is Chinees.

Ik moet mijn ogen samenknijpen om de gestalte in het schemerige licht te kunnen onderscheiden – een jonge vrouw in een strak trainingspak. Ze zit gehurkt, bijna net als de kat, en kauwt op kauwgum. Haar ogen zijn dik omrand met eyeliner. De uitdrukking op haar gezicht houdt het midden tussen nieuwsgierigheid en verveling.

‘Komt u voor tante?’

‘Is zij de waarzegster?’

‘E-eh,’ antwoordt ze lijsig, zonder te knikken. ‘Hierheen.’

Ze staat op en loopt naar de zijkant van de tempel, waar zich een klein binnenplein bevindt. Stofjes dansen in de koele lucht. Ze heeft een met glitters versierde mobieltje in haar hand, aan het eind waarvan een klein gouden bedeltje als een slinger heen en weer zwaait. Ze kijkt achterom naar me en wijst naar een oudere vrouw. De waarzegster is heel anders dan ik me had voorgesteld. Misschien verwachtte ik een Lao Tse met een baard, in een wijde zijden pyjama. Mijn waarzegster draagt een spijkerbroek en zit gehurkt op een kruk. Haar roodbruine gezicht is vertrokken in een geïrriteerde frons.

‘Maakt u zich geen zorgen,’ zegt de vrouw in het trainingspak tegen me. ‘Ze is in een slechte bui. Ik zal voor u vertalen. Haar Engels is vreselijk, dus zeg gewoon maar tegen mij wat u wilt weten.’ Haar blik glijdt naar mijn linkerhand, die zich om het handvat van mijn tas klemt. De donker omrande ogen keren terug naar die van mij. ‘Getrouwd?’

‘Ja.’

‘Oké. Zeg het maar – geld, gezondheid, wat dan ook. Vertel me wat u wilt weten, dan vraag ik het haar. Begrijpt u?’

Ik weet precies wat ik wil vragen, maar de vraag blijft in mijn

keel steken. We staren elkaar een paar ogenblikken aan, en ik vraag me af of ik niet beter weg kan gaan.

‘Ja,’ mompel ik.

Er wordt een plastic kruk naar me toe geschoven, terwijl de waarzegster me in het gezicht kijkt. Haar haar is zwartgeverfd, met een grote streep zilver bij de schedel. Ze tuurt naar me alsof ze zoekt naar gebreken, haar gezicht centimeters van het mijne verwijderd. Nerveus kijk ik omlaag naar haar voeten. Haar sandalen hebben gouden bandjes, namaak-Gucci-logo’s zijn losjes op de zijkanten gestikt. Ze legt haar hand op mijn kaak, de vingertoppen voelen leerachtig aan.

‘Wat is dit voor soort waarzeggerij?’

‘*Sang Mien,*’ antwoordt mijn vertaalster. ‘Gezichtlezen.’

De waarzegster pakt mijn schouder beet om me dichterbij haar toe te trekken. Ik voel dat ik bloos, alsof ze mijn gedachten kan zien, mijn diepste verlangens en mijn grootste gemis.

‘O,’ zeg ik.

‘Oké, ze zegt dat ze klaar is,’ zegt de jonge vrouw geuwend. Ze schuift haar kruk over de tegels om dichterbij me te komen. Haar tante gooit er een zin uit, en ze vertaalt.

‘Uw gezicht is heel vierkant,’ begint ze.

Ik knik. Mijn gezicht kan eufemistisch worden beschreven als ‘breed’, zoveel weet ik ook wel.

‘Dat betekent dat u praktisch bent. De vorm van uw ogen geeft aan: niet bijzonder optimistisch, maar... intuïtief, een beetje creatief. Sterke kaak, dus u hebt doorzettingsvermogen en kunt koppig zijn. Maar u bent genereus...’

Er valt een korte stilte. De waarzegster wendt haar ogen af en richt ze op haar nicht, die in de lucht naar iets lijkt te zoeken.

‘Ik weet het woord er niet voor. Zoiets als niets doen wat te veel afwijkt van wat normaal is, anderen niet te veel last bezorgen. Klinkt dat zinnig?’

Ik knik. Conformerend, denk ik bij mezelf. Ook daarin heeft ze gelijk. Niet zoals mama.

De inspectie wordt voortgezet. Ze vertelt me dat mijn oren aantonen dat ik een snelle leerling ben, maar verlegen kan zijn. Dan tuurt ze naar mijn neus. Ik voel dat mijn wangen gloeien. Mijn meisjesnaam is Raven – raaf – dus Vogelbek was een standaardgrap.

‘Neus bewijst dat u onafhankelijk bent, eigen baas kunt zijn.’

Ik wou dat de plaaggeesten op school dat geweten hadden.

‘En tante zegt dat de vorm van uw neus betekent dat u werkt om mensen te helpen.’

‘Eh-eh.’ Ik weet niet of mijn huidige beroep, als je het zo kunt noemen, dient om anderen te helpen. Een ‘volgzame vrouw’, zo wordt het omschreven. Die de kostwinner volgt. Doet me denken aan de man die achter de olifant aan sjokt in de dierentuin. En je weet wat die de hele dag doet... Pete is altijd de meest ambitieuze van ons tweeën geweest, dus verhuisden we naar de plaats waar hij nodig was, waar de casino’s hem nodig hadden. Tot nu toe heb ik gewerkt als serveerster in cafés, pubs, restaurants en hotelbars. Net goed genoeg om werkloosheid en verveling uit de weg te gaan, maar niets spectaculairs. Je zou kunnen zeggen dat het ‘mensen helpen’ is. Ze noemen het een ‘dienstverlenende bedrijfstak’, maar het is geen echte dienstverlening. Niet zoals artsen en brandweerlieden en vrijwilligers in Afrika. Ik ben er goed in, denk ik, niet alleen omdat ik van eten hou, maar ook omdat ik toen ik opgroeide, heb geleerd om voor anderen te zorgen. Het zit in mijn bloed. Of in mijn neus, naar nu blijkt.

Ik schuif heen en weer op de kruk, want mijn billen beginnen pijnlijk aan te voelen, terwijl de waarzegster naar voren leunt en een van mijn handen vastpakt. Ze bekijkt mijn handlijnen, haar ogen gefixeerd en haar adem vochtig en warm op mijn huid.

‘Tante zegt dat u een liefde hebt. Ik denk uw man, ja? Eentje maar, zegt ze.’

Ik knik weer. Dat was niet moeilijk te raden; we zijn al zo lang getrouwd dat de roodgouden trouwring aan mijn linkerhand

praktisch om mijn vinger geboetseerd zit; de huid eronder is melk-wit en ingekeept.

‘Goede man, maar er is iets van droefheid voor hem en voor u. Zit hier.’ Mijn vertaalster wijst op haar borst, ik neem aan op haar hart.

Ik knik langzaam.

‘U zult een goed en gezond leven leiden. Geen probleem met geld. U zult een tijdje in Macau blijven, maar niet lang.’

De oudere vrouw fronst haar voorhoofd, kijkt omhoog naar me en dan weer naar mijn hand. Ik slik. De jonge vrouw stopt haar mobiel in haar zak en buigt zich naar voren. Het salvo Kantonees begint weer, het volume nu een toon hoger. Ik leun ook naar voren, alsof ik een of twee woorden zou kunnen opvangen, maar ik begrijp er niets van. Tante schudt met haar vinger naar haar nichtje.

‘Goed, goed.’ Het nichtje rolt met haar ogen. ‘Zo doet ze altijd. Het gaat over iets of misschien over iets wat volkomen het tegenovergestelde is.’ Ze fronst haar wenkbrauwen. ‘Ze praat over kinderen.’

Ik haal diep adem en hoop dat ze dat niet gehoord hebben; ik wou dat ik mijn hand kon losrukken uit de greep van de oude vrouw. Maar ze staart nog steeds naar mijn palm.

‘Misschien komt er een...’

Een pauze volgt, de stofjes draaien en tolleren om ons heen.

‘Het is een vage lijn. Ze zegt iets als één of *niet* een.’

De waarzegster streelt nadrukkelijk langs de zijkant van mijn pink, alsof ze haar bedoeling wil toelichten. Mijn blik gaat van de ene vrouw naar de andere.

‘Het is logisch.’ De jonge vrouw haalt haar schouders op.

‘Ik begrijp het niet,’ zeg ik aarzelend.

‘Ja, ze zegt het alsof het allemaal zinvol is, maar dat *is* het niet. Dan zegt ze dat het belangrijkste is dat u zich geen zorgen moet maken. *Misschien* een baby is wat ze zegt.’

Ik voel me weer verdrietig en zeeziek. Zeggen dat ik me geen

zorgen moet maken, is een belachelijke raad. Ik wil nog meer weten; duizend vragen tuimelen in mijn hoofd over elkaar heen. Ik open mijn mond, maar de waarzegster spreekt weer. Ze heeft zich omgedraaid en kijkt nu naar haar nichtje. Ze laat mijn hand los als de jonge vrouw haar hoofd schudt en de strakke blik van haar tante negeert. Tante buigt zich naar haar toe en verheft haar stem.

‘Neem me niet kwalijk...’ zeg ik, maar ze horen me niet.

Tante zit nu met haar palm tegen de knie van haar nichtje, en ze wijst met haar vinger naar haar. De jonge vrouw verbleekt en draait haar wang opzij. Meer Kantonees, ruw en onsamenhangend. Ik kijk van de een naar de ander terwijl hun stemmen kwader en indringender worden. Ik voel me alsof ik naar iets kijk wat ik niet hoor te zien. Als haar tante nog luider gaat praten, slaat het meisje haar ogen op naar mij. De pupillen zijn donker en hard, als zwarte kralen, en kijken recht door me heen.

‘Mag ik vragen...’ begin ik.

‘Dat is alles – klaar,’ zegt ze veel te snel, terwijl ze opstaat. De waarzegster zit nog steeds te praten, maar de jonge vrouw kijkt me met een geforceerde glimlach aan en negeert haar.

Ik begrijp de hint. Langzaam sta ik op, wankel op mijn benen als gevolg van de hurkende houding en de kou. Ze steekt geen hand uit om me te helpen. Zwaaiend zoek ik in mijn tas naar mijn portemonnee.

‘Eén vijftig?’

‘Ja.’ Dan voegt ze eraan toe: ‘Zonder tip.’

‘O, natuurlijk.’ Ik geef haar twee briefjes van honderd Hongkongse dollar. Ze zijn nieuw en ongekreukt. Ze neemt ze met beide handen aan, wacht even en staart naar me met die donkere ogen van haar. Haar tante mompelt nog wat en schudt nu haar hoofd. Mijn vertaalster draait zich niet om, staart naar me met die glazige ogen.

‘Hou het wisselgeld maar,’ zeg ik.

‘Dank u,’ zegt ze toonloos.

Lopend door de tempel, terug naar de zoete geur van wierook, voel ik mijn ogen vochtig worden, misschien door het felle licht buiten. Ook heb ik het benauwd; ik adem heel diep in.

Buiten beweegt de menigte zich nog steeds als één dier, het geheel groter dan de som van de afzonderlijke delen. De zon heeft zich als een eidooier gescheiden van de witte lucht. Als ik terugkom in de hoofdstraat, vermijd ik de bushaltes en houd een taxi aan. Ik zeg in het enige Kantonees dat ik ken tegen de chauffeur: *'Gee Jun Far Sing.'*

Remède de Délivrance - redmiddel

*Eetbare viooltjes met een vulling
van zwarte bessen met room*

Drie dagen later komen eindelijk onze banken. Een man belt aan, onaangekondigd, en staat daar met twee bezwete makkers, twee in dozen verpakte banken, en een blik alsof hij wil zeggen: ‘Nou en?’ Hij laat ze naar binnen slepen en uitpakken, tikt dan op het vel papier waar ik moet tekenen en verdwijnt. Nu kan ik in de kamer zitten en uit het raam kijken.

We wonen op de zesde verdieping van Gee Jun Far Sing, Soevereine Bloemenstad. De appartementen zijn verrassend ruim; onze meubels vullen dat van ons nauwelijks op. Er is een Soevereine Bloemenstad en een Vorstelijke Bloemenstad en er zal een Prinselijke Bloemenstad komen, maar ons lichtpaarse flatgebouw is de topper. Het is moeilijk een paars flatgebouw van ruim veertig verdiepingen, dat als een klungelige exotische lelie omhoogrijst, over het hoofd te zien. Bij nadere inspectie is het niet in die kleur geschilderd, maar betegeld met kleine paarse vierkantjes, als pixels. Bijna alle flatgebouwen zijn op dezelfde manier bekleed. Ik verbeeld me dat de tegels gelegd zijn in platen, gladgestreken als behang of glazuur op een bruidstaart.

Vanaf de banken heb je uitzicht op het parkeerterrein op de vierde verdieping, op een braakliggend stuk land, en het Nova

City-flatgebouw recht tegenover ons. Nova City is een oud flatgebouw. Het moet eens wit zijn geweest, maar nu is het zo grijs als de lucht op een vervuilde dag en gestreept door de smerige uitlaatgassen van lekkende airconditionings. Het lege stuk land moet een park worden, dat heb ik tenminste gehoord. Elke week doen nieuwe geruchten de ronde – het wordt een ondergrondse parkeergarage, een station voor een nieuwe smalspoorlijn, of ze bouwen er nog een casino. Er gebeurt niets. Het stuk grond blijft leeg, vol met pollen, verwaarloosd.

De telefoon gaat terwijl ik naar dat eenzame stuk land kijk en doe wat ik het best kan. Wachten. Mijn hart springt op bij de eerste bel. Ik probeer normaal te ademen. *Neem gewoon de telefoon op, Grace.* Mijn hart davert voort als een renpaard in de Grand National. Ik verbeeld me dat hij mijn dossier in zijn handen houdt. Een map met aan één kant rode en gele stickers, waarop staat G. MILLER. Ik wacht op zijn stem die alles verraadt door de toon waarop het gezegd wordt, en zwijg even. Het is een slechte verbinding. Ik hoor dat hij zijn keel schraapt.

‘Hallo, dr. Lee,’ zeg ik.

Ik stel me hem voor aan de andere kant van de lijn, aan de andere kant van de wereld. Dr. Lee is jonger dan hij eruitziet, ik denk door al dat glimlachen. De paar rimpels in zijn ronde gezicht verzamelen zich bij zijn wangen, alsof hij jarenlang goed nieuws heeft verkondigd. Ik zie hem voor me met zijn brede grijns, zijn armen vol mollige, giechelende baby’s met roze en blauwe sokjes. Al belt hij uit een kantoor in Londen, hij komt oorspronkelijk uit Hongkong, dus hij kent Macau, dat op een steenworp afstand ligt. Daar bracht hij altijd zijn zomervakanties door.

Twee jaar lang van hoop en seks op het juiste moment gingen voorbij zonder dat ik hem ging opzoeken in die zegroene praktijk met de imitatiezijden papavers in de wachtkamer. Vóór hem was er een gediplomeerd endocrinoloog geweest. Het niveau van mijn follikelstimulerende hormonen was hoog, en we wisten wat dat betekende. Het was gemakkelijker om te spreken over FSH

dan het gevreesde m-woord te gebruiken. Erger was het als ze het hadden over ‘onvruchtbaarheid’. Nonchalant, zorgeloos. Het gaf me altijd een misselijk gevoel.

‘We vragen om een second opinion. Nog één,’ had ik tegen Pete gezegd.

Dr. Lee keek ons glimlachend aan, en we voelden een sprankje hoop. Er waren jonge Lees. Dat was toch een goed teken? Ze lachten op de foto’s die op zijn bureau stonden, discreet afgedraaid van de cliënten, maar weerspiegeld in het glas van de kast achter hem. Een kinderloze vrouw ziet zoiets, ze ziet alles.

Door hem aangemoedigd probeerde ik acupunctuur, yoga, at geen tarwe meer, viel vijf kilo af en duimde voor elke test. De blauwe lijn pleegde elke keer verraad; te veel tranen in die badkamer, druppelend in de witte wasbak. Ik verlangde zo hevig naar een zwangerschap. Toen verlangde ik alleen nog maar naar een normale menstruatie. Ik verlangde en bad, maar er veranderde niets. Er bleef nog één test over. Zelfs Pete fluisterde: ‘Hierna niet meer, liefste. Alsjeblieft.’

Hij had zoveel te verdragen. De hormonen, de stemmingswisselingen, de tranen. Ik wilde hem niet tegenspreken, ik was ook uitgeput. De laatste FSH-test.

Nu, uitkijkend over Macau, voel ik een wanhopige behoefte om uit te stellen wat de dokter ook mag zeggen.

‘Grace, ik heb de resultaten.’

Ik kan het horen aan zijn stem. Kinderen in fotolijsten, hun glimlachjes weerspiegeld in het glas. Niet die van mij.

‘Het was niet wat we hoopten, vrees ik. Met de extra hormonen, de alternatieve therapieën, dacht ik dat we een kans hadden. Maar...’

De stem waarop ik heb gewacht, wordt een vreemd geruis in mijn oor. Ik volg niet wat hij zegt, en het doet er ook niet toe. Alles wat ik hoor is *mislukking*. Prematuur ovariaal falen. Ik ben een oude vrouw van in de dertig.

Als Pete thuiskomt, lig ik nog op de bank. De lucht is donker, maar de gordijnen zijn open. Ik heb hem niet gebeld, al heb ik er wel over gedacht.

Hij knijpt zijn ogen half dicht terwijl hij naar me kijkt en zijn schoenen uittrekt. ‘Grace?’

Ik kan me voorstellen wat hij ziet. Zijn vrouw, in elkaar gedoken, haar gezicht oud en vermoeid. Hij gaat naast me zitten en pakt mijn hand. Leunt achterover en slaakt een zucht. We staren allebei naar de televisie, omdat die het middelpunt is van de kamer. Ze staat uit. Het zwarte vierkant is als de derde aanwezige in ons gesprek.

Na geruime tijd zegt hij: ‘We moeten erover praten. Er kunnen dingen zijn, dingen die we kunnen doen...’ Zijn stem klinkt krachtig en bemoedigend. Zijn alfastem, de stem die mannen als wolven in een roedel naar zich toe trekt. Ik denk dat hij daarom zo’n goede manager is. Of misschien is het een soort feromoon. Hij gebruikt nooit aftershave, dus straalt hij altijd een krachtige natuurlijke zoutgeur uit. Een geur die me duizelig placht te maken. Maar niet nu.

Ik schud mijn hoofd.

‘Gracie, wat zei hij precies?’ Hij knijpt troostend in mijn vingers, maar zijn stem klinkt minzaam.

Ik schud weer mijn hoofd; ik wil niet vertroeteld worden.

Hij zegt nog iets, maar ik hoor hem niet, al draai ik me wel naar hem om. Het dikke haar, los en krullend, dat past bij een musicus of een schilder, maar niet bij een zakenman. Het moet weer geknipt worden en ik noteer het in gedachten. Het is zo lang geleden dat ik hem echt heb aangekeken, en door de mist van droefheid heen besef ik hoezeer we van elkaar vervreemd zijn. Op de een of andere manier komt hij me voor als een vreemde. In de laatste paar jaar, waarin we probeerden een kind te krijgen, zijn we meer en meer onze eigen weg gegaan. Ik bekijk zijn donkere wenkbrauwen en de doorgezakte slappe huid onder zijn ogen die een gebrek aan slaap verraden. Twee diepe lijnen om-

randen zijn lippen, een op elke wang, alsof zijn lippen tussen haakjes staan. Hij houdt zijn hoofd schuin en fronst. Er straalt zoveel medelijden uit zijn gezicht dat ik me misselijk voel worden. Wat valt er nog te zeggen?

‘Ik wil er niet over praten,’ zeg ik mat.

Een nieuw talent. Van wachten ga ik over op slapen. Pete krijgt iemand zover een recept voor slaaptabletten voor me uit te schrijven, en die neem ik in bij wijze van maaltijd. Ik slik ze met regelmatige tussenpozen, om te voorkomen dat ik wakker blijf. Ik wil niet wakker zijn.

Maar een paar dagen later word ik met een schok uit mijn slaap gehaald, badend in het zweet. Ik heb gedroomd over mama.

We liepen in een veld vol papavers, waarvan de dikke, stralend rode bloemen heen en weer wuifden in de bries terwijl we erdoorheen wandelden. Mama liep een paar passen voor me uit en zong. Ik denk tenminste dat ze zong. Misschien praatte ze tegen de bloemen. Haar hoofd was ernaartoe gebogen en ze glimlachte met open mond. Ze stopte haar haar achter haar oor. De zon was warm, het briesje was koel, en haar blije gezicht leek te zeggen: ‘Ik hou van je, Gracie,’ net zoals ze altijd zei als ze me ’s avonds in bed stopte. Alsof alles goed ging in de wereld. Maar toen klonk er een hard geluid, als een krakende bliksemflits, of een klap tegen droge aarde, en een zwerm vogels schoot voorbij door de lucht. We keken elkaar aan; mama’s gezicht werd bleek en verstilde. Ze leek lichter, niet dunner, maar min of meer transparant.

Ik geloof dat ik haar het woord ‘sorry’ zag mimen. Mijn maag draaide om van angst. Ik strompelde naar haar toe, mijn rok bleef haken aan de papavers. Mama zong nog steeds, maar zo zacht dat ik alleen haar geschminkte rode lippen zag bewegen. Ze vervaagde verder. Ik begon te huilen. Toen ik haar in mijn armen nam en mijn mond vlak bij haar oor bracht, vielen mijn tranen in haar hals en rolden omlaag naar haar blouse. Toen

hoorde ik haar gefluisterde ‘*Summertime, and the livin’ is easy*’...
– Zomer, en het leven is simpel.

Ik ga rechtop in bed zitten en wens dat de droom voorbijgaat. Haar gezicht, haar stem, zelfs de geur van haar lievelingsparfum tollen rond in mijn hoofd en laten me duizelig en ademloos achter. Ik steek mijn hand uit naar het tafeltje naast mijn bed en pak nog een slaappil. Het duurt minstens een halfuur voor die gaat werken, maar wakker liggen is zo pijnlijk. Mijn spieren doen pijn, maar met mijn hart is het nog erger gesteld. Het zonlicht dat door het raam naar binnen valt doet me ineenkrimpen. Het voorjaar is in aantocht, en het Jaar van het Gouden Zwijn is bijna afgelopen. Wat nu? *Wat nu?*

Het was op die momenten, al die keren dat ik in de badkamer stond te wachten op die magische blauwe lijnen, dat ik weer begonnen was aan mama te denken. Nu is ze hier bij me in Macau, verschijnt ze in mijn dromen. Dochters begrijpen moeders nooit voordat ze zelf moeder worden, dat zei een vrouw op mijn werk eens tegen me. Misschien had ze gelijk. Mama was teruggekeerd in mijn gedachten toen ik in de wachtkamers van specialisten zat en naar de vrouwen staarde met kinderen in kinderwagens. Ik had haar en haar mysteries zo lang uit mijn geheugen gewist, maar nu was ze er weer, dansend met mijn kinderhandjes in de hare, zandtaartjes bakkend, giechelend, huilend. Scènes uit ons verleden die zich aaneenregen als een ketting van madeliefjes. Ik kon niet ophouden aan haar te denken. Soms verbeeldde ik me dat ik haar zag bij de slager of als ze in een trein stapte. Maar één ding weet ik zeker: die vrouw vergiste zich in dat begrip. Ik zal mama nooit begrijpen. Ik pers mijn vingers tegen mijn slapen en leun achterover tegen het kussen.

Pete heeft een sandwich naast het bed gezet, de korsten drogen uit op het witte bord. Eronder ligt een vel schrijfpapier. Ik kan er niets aan doen. Het is een gewoonte geworden. Ik pak het vel papier op en zoek een pen. Ik begon brieven aan haar te schrijven toen we een aanvang maakten met onze pogingen moeder en

dochter te worden. Iets eraan kalmeert me; maakt dat ik me beter voel. Althans voor een tijdje. Ik veronderstel dat sommige vrouwen een dagboek hebben; ik heb mama. Mijn roodharige mama. Ongetemd als een wilde kat. De enige die het beste en het slechtste van me weet. Nooit ver weg uit mijn gedachten.

Liefste mama,

Herinner je je nog die keer dat die vogel door het raam naar binnen vloog, toen we in Borough woonden? We waren aan het bakken – schuimpjes, taarten, iets zoets en Frans. We stonden in de keuken en hoorden die misselijkmakende smak en keken op, en jij zei: ‘O, hemel, dat klinkt alsof er een engel is gevallen.’

Ik dacht heus dat het een echte engel was en probeerde op het aanrecht te klimmen om naar buiten te kijken. Ik denk dat ik verwachtte een dame met blond, krullend haar te zien, die over haar pijnlijke hoofd streek en haar lange, blauwe, glinsterende jurk rechtrok. Je weet wel, net als die engel op de top van de kerstboom. In plaats daarvan lag er een klein angstig vogeltje in de bloembak, boven op de aarde.

Herinner je je nog dat we die vogel oppakten en in een schoongemaakte, met sokken beklede kartonnen ijsbak legden? Hij lag op zijn zij en keek naar ons met één dwalend, knipperend oog. Je kon zijn kleine hartje zo snel en zo hard zien kloppen dat ik doodsbang was dat het uit elkaar zou springen van angst. Toen bracht je de doos naar het bed en ging ernaast zitten en begon te neuriën ‘Amazing Grace’.

Je schroefde de dop van een flesje Rescue Remedy en legde het pipetje naast het smalle oranje snaveltje van de vogel. Ik wist zeker dat hij zijn bekje niet zou opendoen, maar hij deed het wél, een heel klein beetje. Iets van het middel kreeg hij naar binnen en iets viel omlaag langs het borstje op de wasachtige veren. Je bleef neuriën, en ten slotte, na wat een heel lange tijd leek maar dat waarschijnlijk niet was, krabbelde hij overeind.

Eén oog keek naar jou en één oog keek naar mij. We brachten hem mee naar het dak bij de tuin, weet je nog? Zodra we boven waren, sprong hij uit de doos en fladderde de lucht in. En hij leerde heel snel weer hoe hij moest vliegen.

Mama, ik weet niet wat ik moet doen of zeggen of denken of voelen. Ik kan alleen maar aan andere dingen denken. Net als die vogel. Als ik denk aan iets wat reëel is, is het alsof ik op het punt sta te verdrinken. Het is alsof ik geen adem meer krijg. Mijn hart begint net zo hard te kloppen als dat van die vogel, en dan wilde ik dat je hier was. Om samen met me te bakken. Voor me te zingen. Me over mijn haar te strijken.

*Je liefhebbende dochter,
Grace*

Later die avond lig ik op de bank, zonder de televisie aan te zetten, en staar uit het raam.

‘Grace? Ben je wakker?’ vraagt Pete. Hij is thuisgekomen in een donker appartement. Ik ben vergeten het licht aan te doen. Hij tikt op het dichtstbijzijnde lichtknopje terwijl hij zijn schoenen uittrekt.

Ik kijk naar hem met een flauwe glimlach; hij kijkt zo bezorgd dat dat wel het minste is wat ik hem kan bieden. Als hij naar me toe komt, reik ik omhoog en raak zijn lippen aan met de toppen van mijn vingers. Het is dezelfde mond die ik vanmorgen gekust heb toen hij wegging, en toch voelt het zo vreemd. Ik buig me dichterbij naar zijn gezicht en kus weer zijn lippen, alsof ik een nieuwe vrucht wil uitproberen.

Hij zal nooit een vader zijn.

Als ik me terugtrek, staart hij me aan, zijn frons vervaagt.

Hij zal nooit een vader zijn, en het is mijn schuld.

Ik buig me naar hem toe en kus hem zo hard dat ik het ijzer in zijn bloed kan proeven. Ik moet zijn tandvlees hebben geraakt, en ik wil in zijn lip bijten. Hij laat een zacht gekreun horen en maakt zich van me los om me weer aan te kunnen kijken. Ik duw

hem terug op de bank, de donkere kussens slokken de contouren van zijn gezicht op. Hij is nu onscherp in het halfdonker, maar ik vind zijn mond weer en druk mijn lippen stevig tegen de zijne, zodat ik de vorm van zijn tanden kan voelen. Ik zit boven op hem als ik me terugtrek om lucht te krijgen. Ik voel dat hij nog steeds naar me staart, maar hij zegt niets. Het geluid tussen ons is dat van warme, korte ademtochten en verder niets. Hij grijpt naar mijn borsten, maar ik klem zijn armen vast.

Als ik zijn das afdoe, zwiept die met een zoevend geluid rond zijn boord. Pete knoopt zijn hemd los terwijl ik me weer van hem af wriemel om zijn broek uit te trekken. Ik trek mijn shirt over mijn hoofd en hij ritst zijn gulp open. Als ik mijn beha losmaak, pakt hij mijn armen even vast, die op mijn rug gedraaid zijn. We blijven onbeweeglijk liggen, half ontkleed en allebei met onze sokken nog aan. Die van Pete zijn kort en warm omdat ze in zijn schoenen zaten.

‘Ik...’ begint hij, maar hij maakt zijn zin niet af. Ik kan aan zijn gezicht zien dat hij ernaar hunkert om te praten. Een miljoen onuitgesproken dingen zie ik in zijn ogen. Zwijgend smee ik hem nu niets te zeggen, en dat doet hij ook niet.

Ik voel hem stijf en heet tegen mijn ondergoed. In gedachten probeer ik me te herinneren wanneer ik voor het laatst ongesteld was. Ik vraag me af of ik misschien ovuleer. De macht der gewoonte. De gedachte valt van me af, het is niet belangrijk meer. Hij laat mijn armen los en laat zijn handen zakken naar mijn dijen. Ik trek zijn boxershirt omlaag en pak hem beet. Hij kreunt, en zijn hoofd gaat achterover, zodat ik behalve zijn kin niet veel van zijn gezicht kan zien. Ik manoeuvreer me uit mijn broek en laat hem op de grond vallen. Als ik snel op Pete ga liggen, snakt hij verrast naar adem. Hij grijpt mijn borsten, maar ik klem zijn armen naast hem tegen de bank. Mijn tepels beroeren zijn borsthaar als we tegelijk in beweging komen. Het doet pijn omdat ik droog ben, maar ik knijp mijn ogen zo stevig dicht dat ik sterretjes zie, en dat belet me aan wat dan ook te denken. Het

voelt rauw en verschroeiend en wilder dan we feitelijk zijn. Pete slaakt een kreet en bevrijdt zich uit mijn greep. Hij grijpt me beet alsof ik op het punt sta te vallen, trekt me stevig en dicht tegen zich aan. We laten warme, woordeloze kreten horen in het donker. De rillingen doen onze lichamen tegen elkaar botsen. Als het ophoudt is mijn gezicht zo diep begraven in zijn hals dat ik het zout van zijn huid kan ruiken. Hoelang is het geleden dat we seks hadden zonder enige reden? Het is tegelijk een trieste en boze gedachte. Hij mompelt iets in mijn haar, en ik zet mijn tanden in zijn schouder tot hij het uitschreeuwt. Ademloos en hijgend laten we elkaar los.

Later, als hij slaapt, staar ik naar zijn wijdopen mond; hij haalt hortend en stotend adem. In het donker kijk ik naar zijn gezicht, het gezicht van de man met wie ik zo lang geleden op Bali ben getrouwd dat ik me de details van die dag nauwelijks nog kan herinneren. Mijn ogen gaan van zijn mond naar zijn buik, naar zijn benen en weer terug. Hoeveel biertjes hij ook drinkt of burgers hij ook eet aan zijn bureau tijdens de korte lunchpauzes, zijn middelbare lichaam houdt zich uitstekend. Het geeft me een verbitterd gevoel. Verbitterd en innerlijk gebroken. Ik lig in het donker naar hem te staren. Naar zijn borsthaar, zijn zachte buik. Dan denk ik aan een tomatentaart. Warm en zoet. De taart waarbij we verliefd werden op elkaar.

Ik was ontsnapt uit Londen en verhuisd naar Melbourne. De lucht was blauwer in Australië, en ik had het gevoel dat ik eindelijk goed en diep kon ademen. Alles was mijn eigen ding. Ik had een minnaar gevonden die in Northcote woonde, in een flat vlak achter de Coles supermarkt. Hij heette Dan. Hij was geen geweldige partij, maar hij was geestig als hij dronk. Eerlijk gezegd, deed het me allemaal niet zoveel; ik was niet op zoek naar de perfecte man, gewoon een man die redelijk kon zoenen en jong genoeg was om mee te kunnen dollen, en dat was Dan.

Op een ochtend, toen Dan nog sliep en ik een kater had, be-

sloot ik iets te eten te halen. Ik liep naar Coles in Dans trainingsbroek, een T-shirt en een paar oude slippers die ik achter de voordeur had gevonden. De kater maakte dat ik enorme honger had, maar benam me het vermogen een beslissing te nemen. Ik weet niet hoelang ik ronddwaalde in de supermarkt en in gedachten maaltijden creëerde. Gekruide gebraden kip en mayonaisesandwiches. Pizza's met een krokante korst. Grote kommen spaghetti bolognese. Knapperige kaasnacho's met zure room. Ik deed de hele ronde en eindigde weer op de groente- en fruitafdeling. Naast de perziken stonden dozen met tomaten. De geur van de rijpe tomaten was bijna sexy. Hij drong in mijn neusgaten toen ik een doos optilde. Onderop lagen een paar bijna rotte vruchten, maar de rest was perfect, geurend naar hun groene ranken, groot en rood. Iemand had haastig op een stuk karton geschreven: \$ 5 per doos.

De geur deed me denken aan een tomatentaart die mama op een ochtend had gemaakt. Ik denk dat ik een jaar of zes was. Het was nog donker toen ik wakker werd bij de geur van geroosterde tomaten en borrelende en spetterende geitenkaas onder de grill. Gezang lokte me naar de keuken, waar mama in een paarse kabeltrui stond die ze zelf gebreid had, en haar pyjamabroek. Op de achterkant van de pijpen zat modder, en ze had één rode en één zwarte sok aan.

'Miss Grace Raven!' kwinkelerde ze, terwijl ze de eerste heerlijk geurende tomatentaart uit de oven haalde. Het zal vijf uur in de ochtend zijn geweest, maar ik stond te watertanden. Het was warm in de keuken en mama keek me met een brede glimlach aan. Toen ze me de vorige avond naar bed bracht, was ze in een sombere en ongeduldige stemming geweest, dus die glimlach hield me kalm. Ik wachtte af om te zien of het zo zou blijven, of het geen droom was. Ze fladderde rond in de keuken als een zomervliegje, grinnikend en babbelend. Ik volgde haar met mijn ogen, blote voeten als aan de grond genageld.

'Je mama heeft een tomatentaart gemaakt voor het ontbijt. Een

taart voor de koning en koningin van dit huis. Dat zijn jij en ik, kindlief. Jij en ik!

Haar glimlach was iets te stralend, maar ik keek toe terwijl ze liet zien hoe ze het bladerdeeg had gemaakt en met olie had bestreken. Ze liet me de tijd ruiken die ze tussen haar vingers en duim wreef en vertelde me hoe goed knoflook was om verkoudheid te voorkomen. Ze preekte over voedsel en zong en lachte en bakte tot het licht door de ramen naar binnen viel. Toen gingen we zitten en aten warme taart zonder mes en vork. Ze zoende me op mijn wangen, ze rook naar knoflook. Ik herinner me de hete kaas die op mama's trui droop en opdroogde tot een rubberachtige streep.

Ik droeg de doos met tomaten helemaal van Coles naar Dans huis. Ik dacht aan mama terwijl ik de tomaten bereidde en rauwe knoflook perste; het scherpe sap veroorzaakte een prikkelende pijn in de huid rond mijn afgebeten nagels. Ik had enorme honger toen de taart in de oven stond en moet er nogal angstaanjagend hebben uitgezien – mijn haar een puinhoop, mascara opgehoopt in mijn ooghoeken, het oude T-shirt dat om me heen hing versierd met gruwelijke spetters van het binnenste van de tomaten. Ik was halfdronken van de stroperige geur van rijzend deeg en was in herinneringen verzonken toen een man de keuken binnenkwam vanuit de zitkamer zonder zijn hemd en ruikend naar slaap. Loom probeerde hij naar de ijskast te lopen, maar mijn doos tomaten met een paar rotte exemplaren onderin stond in de weg. Hij zag er nog erger uit dan ik.

‘Wat verdomme...’

Dik, krullend bruin haar viel voor zijn ogen, zijn elkaar enigszins overlappende tanden staken naar voren in zijn onderkaak. Maar de boventanden waren in orde. Mooi en wit en gelijkmatig. Ik nam aan dat hij Dans flatgenoot was.

‘Sorry, ik zal hem even opzietten. Het zijn maar tomaten – ik bak een pie, een taart,’ verontschuldigde ik me. Heel erg Engels. Ik wou dat ik mijn beha had aangetrokken, ook al stonk die naar rook en bier.

‘Je maakt een wát?’ Hij draaide zich naar me om en bekeek me van top tot teen. Zijn blik bleef even rusten op mijn voeten.

‘Eh, hm, pie. Een tomatentaart. Sorry, daarom staat er een doos met...’ Ik maakte een vaag gebaar.

Hij hield zijn hoofd schuin en lachte.

‘Lieve help, wat een bekakt accent. Iets als een pizza of zo – ja?’ Hij stond bij de ijskast en haalde er een pak sinaasappelsap uit. Hij controleerde de houdbaarheidsdatum en fronste zijn wenkbrauwen.

‘Nou, nee, het is een taart. Heel anders dan een pizza.’

Ik weet dat ik nuffig klonk. Mijn accent is niet bekakt. Het is gewoon Engels.

Zijn tepels stonden rechtop in kringetjes donker haar. Het enige haar op zijn hele borst, cirkelend rond zijn tepels. Kon hij in godsnaam niet wat kleren aantrekken? Hij grijnsde naar me met die tanden, dus wist ik dat hij maar geplaagd had. Ik was vergeten dat plagen iets is waar Australische mannen het best in zijn. Zoals in de klas aan de vlechten van een meisje trekken.

‘Oké,’ zei hij iets vriendelijker. Hij leunde tegen de deur van de koelkast en dronk rechtstreeks uit het pak. Sap bleef hangen op zijn bovenlip voordat hij het aflikte. Hij draaide zich om naar de oven.

‘Hm, dat ruikt goed.’

‘Dank je.’

Ik zag dat hij even naar de troep keek die ik had gemaakt, rode pulp op het aanrecht, op de messen en op meer dan één snijplank. Een kater is niet bevorderlijk om een nette kok te zijn. Ik maakte nog meer rommel dan mama.

‘Je mag wel wat hebben als je wilt.’

Hij knikte.

‘Overigens ben ik Grace, met eh...’ Ik gebaarde naar Dans kamer, zo nonchalant mogelijk. De deur stond op een kier, één blote bil van Dans kont was zichtbaar waar het dekbed was weggeden.

Dans flatgenoot keek naar de plek waarnaar ik gewezen had. ‘O, ja.’ Hij leek niet erg in de war door die naaktheid. Ik vermoedde dat hij het al eerder had gezien. ‘Ik ben Pete. Eigenlijk ja, ik wil wel iets als je het aanbiedt.’

We zaten aan tafel in de zitkamer en keken naar het nieuws. De taart was zalig, mama zou trots op me zijn geweest. De enorme taarten besloegen twee roosters in de oven. We aten samen alles op voordat Dan wakker werd. Pete zoog op zijn vingers en zei kreunend dat hij verrukkelijk gegeten had. Hij vertelde me dat hij pitmanager was in het casino en dat hij samen met Dan aan de universiteit gestudeerd had. Hij had zijn studie bedrijfseconomie niet afgemaakt omdat hij het niet erg interessant vond en meer zag in het delen van kaarten dan in zijn parttime job. Dat was het moment waarop hij bij Dan was ingetrokken. Hij vond dat Dan een goeie jongen was, maar ‘zich vaker kwaad maakte dan goed voor hem was’, wat waarschijnlijk de spijker op zijn kop sloeg. Pete ging over een paar maanden verhuizen, het werd tijd; hij en Dan deelden nu al een paar jaar lang een flat. Ik keek in zijn groengevlekte ogen terwijl hij sprak met die lage, krachtige stem, staarde naar die franje van zwarte wimpers. Een paar uur lang zaten we te eten en tv te kijken. Hij vertelde dat mijn ‘taart’ de beste was die hij ooit had gegeten. Het voelde goed, alsof ik met familie samen was, al had ik praktisch nooit iemand anders gehad dan mama. En hij merkte op dat ik zijn slippers droeg.

Nu, zoveel jaar later strekt Petes naakte lichaam zich uit op het bed, die mooie ogen gesloten. Hij ligt vlak naast me, maar voelt zo ver weg. Ik ga alleen naar de douche. Hete, dikke tranen komen tevoorschijn. Ik sta onder het warme stromende water en laat het over mijn oogleden vloeien en op mijn borst spetteren. Plotseling te moe om te staan, ga ik zitten en trek mijn knieën tegen mijn borsten. Ik verbeeld me dat mama binnenkomt en me zo ziet. In wat voor stemming ze ook was, en daar waren een paar heel slechte onder, ze zou me een handdoek geven. Me ver-

tellen dat ik moest opstaan en toast moest komen eten. Ze zou een ketel water opzetten en een warmwaterkruik vullen en die in een bruinwollen hoed stoppen. Ze zou thee zetten. Ik wacht, de tegels van de douche laten een afdruk achter op mijn rug, maar niemand komt me in een handdoek wikkelen; alleen het geluid van vallend water is te horen.